Серія ЕВКАБАЛ – раціональний комплексний підхід до лікування респіраторних захворювань у дітей

Настання осіннього періоду, окрім довгоочікуваної прохолоди, урожаю фруктів і «золотого» листопаду, на жаль, супроводжується й неприємними явищами. Неминуче приходить пора дощів, а з ними – період кашлю, першіння в горлі і мокрих носів. Починається навчальний рік, малюків віддають до дошкільних закладів – усі ці фактори призводять до різкого зростання частоти гострих і хронічних респіраторних захворювань у дітей. Напевно, кожній дитині хоча б раз за життя ставили діагноз «гостре респіраторне захворювання» (ГРЗ) або «гостра респіраторна вірусна інфекція» (ГРВІ). А якщо імунітет «не справляється», до вірусної інфекції приєднується бактеріальна, і тоді неминучі досить серйозні ускладнення. Серед них гострий тонзиліт, фарингіт, ларингіт, бронхіт і навіть пневмонія, а недолікований риніт може призвести до синуситу або отиту…

Захворювання органів дихання залишаються однією з найважливіших проблем у педіатрії, оскільки дотепер, незважаючи на досягнуті успіхи, вони посідають одне з перших місць у структурі дитячої захворюваності (за даними офіційної статистики – 50-73%). Серед хвороб органів дихання левова частка припадає на гострі респіраторні захворювання (ГРЗ). Кожна друга дитина на прийомі амбулаторного доктора – це пацієнт із ГРЗ. Найвищими показники захворюваності є серед дітей раннього віку. Діти молодшого віку в середньому хворіють на ГРВІ 6-8 разів на рік, а 10-15% дітей – не менше 12 разів на рік [1]. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, вони є причиною 70% звернень батьків дитини до педіатра чи сімейного лікаря [2].

Звичайно ж, застуджену дитину необхідно лікувати при перших проявах симптомів. Нежить, кашель і дискомфорт у горлі не можна ігнорувати – необхідно допомогти організму впоратися з хворобою на початковій стадії.

У сезон застуд зростає попит на препарати, які ефективно і безпечно застосовуються для комплексного симптоматичного лікування гострих і хронічних респіраторних захворювань. Саме такі препарати, рекомендовані для сімейної аптечки, представлені в серії засобів ЕВКАБАЛ.

Евкабал сироп

Кашель є симптомом, який найчастіше пов'язаний із ГРВІ. Зазвичай це саме гострий кашель – такий, що триває не більше 3 тижнів. Він зумовлений подразненням рецепторів дихальних шляхів і може бути як сухим, непродуктивним, так і вологим, із відхаркуванням мокротиння. При гострому кашлі немає потреби в призначенні рецептурних препаратів і застосуванні додаткових діагностичних методів. Такий кашель може минути самостійно, але він здатен значно порушувати життєдіяльність хворого і погіршувати якість життя. Особливо це стосується дітей, які переносять кашель гірше, ніж дорослі. Малюки не здатні нормально відхаркувати мокротиння, особливо коли воно має в'язку консистенцію. Нічний кашель порушує сон, що погіршує стан дитини вдень, виснажує її та батьків [3].

Для полегшення стану хворого з кашлем важливо забезпечити прохолодне вологе повітря у приміщенні (температура 18-20°С, вологість – 40-70%) та інтенсивне пиття. Разом із тим, як показує досвід, сухий нав'язливий кашель або вологий кашель із в'язким мокротинням потребує застосування перевірених та безпечних засобів.

Евкабал СИРОП – це активний відхаркувальний, бронхолітичний, протизапальний і секретолітичний препарат на рослинній основі. Він застосовується у дорослих і дітей віком від 4 років для полегшення кашлю при запальних захворюваннях респіраторного тракту. До складу препарату входить екстракт подорожника (3 г / 100 г) і чебрецю (15 г / 100 г). Випускається він у флаконах по 100 мл.

Рослинні муцини подорожника гостролистого (*Plantago lanceolata*) зменшують подразнення слизової оболонки трахеї і бронхів, утворюючи тонкий шар на її поверхні, а при атрофічних змінах знижують інтенсивність сухого непродуктивного кашлю. Крім того, подорожник містить глікозид аукубін, який є природним антибіотиком

і чинить протинабрякову дію [4]. Фармакологічна дія фітонцидів та фенолів у складі рослинного екстракту полягає в розрідженні та розчиненні бронхіального секрету, посиленому його виведенні війчастим епітелієм, послабленні катаральних проявів у респіраторних шляхах [5].

Екстракту чебрецю, або тим'яну (*Thymus vulgaris*), притаманна бактерицидна дія щодо грампозитивних і бактеріостатична – щодо грамнегативних бактерій. Найважливішими компонентами, що зумовлюють таку активність, є феноли (тимол і карвакрол) у складі ефірної олії тим'яну. Доведено, що ці феноли активні щодо антибіотикорезистентної мікробної флори, зокрема L-форм бактерій і грибів [5], потужно інгібують ріст *Haemophilus* spp. та *Moraxella catarrhalis* [6]. Ефірна олія та флавоноїди у складі чебрецю зумовлюють відхаркувальну та секретолітичну дію препарату завдяки ферментуванню густого в'язкого секрету та підвищенню рухливої активності війчастого епітелію. Спазмолітичний ефект флавоноїдів забезпечує помірну бронходилатацію, полегшує дихання [5].

Форма сиропу є зручною для лікування дітей, особливо молодшого віку, оскільки вони нездатні проковтнути таблетку. Окрім того, часто просто неможливо примусити дитину прийняти ліки через їхній гіркий смак. А Евкабал СИРОП має приємний смак, який полюбляє малеча. Дозування для дітей до 6 років – 1 чайна ложка (5 мл) сиропу 3-5 разів на добу; дітям від 6 до 12 років слід приймати по 1 десертній ложці сиропу (10 мл) 3-5 разів на добу, а від 12 років – по 1-2 десертні ложки сиропу (10-20 мл) 3-5 разів на добу.

Тривалість лікування становить 1-3 тижні, до зникнення симптомів захворювання. Фармакотерапевтичні властивості СИРОПУ Евкабал дозволяють застосовувати його для симптоматичного лікування пацієнтів із кашлем будь-якого походження, а також для зменшення вираженості подразнення дихальних шляхів.

Евкабал бальзам С

Евкабал БАЛЬЗАМ С – натуральний протизастудний і протикашльовий препарат у формі водорозчинної емульсії, який випускається в тубах по 40 мл і містить ефірні олії евкаліпта (10 г / 100 г) і соснової хвої (3 г / 100 г). Засіб можна використовувати для парових інгаляцій, приготування лікувальних ванн або розтирань.

Головний активний компонент бальзаму – олія евкаліпта (*Eucalyptus* spp.) – містить не менше 80% 1,8-цинеолу, який чинить спазмолітичну й антибактеріальну дію, а також незначну кількість інших терпенових вуглеводнів: α-пінену, γ-терпінену та α-феландрену. Дані досліджень свідчать, що основна активна речовина евкаліптової олії, 1,8-цинеол, сприяє підвищенню фагоцитарної активності, інгібує синтез багатьох прозапальних медіаторів на епітелії трахеї і бронхів [8]. У подвійному сліпому плацебо-контрольованому багатоцентровому дослідженні з участю 242 пацієнтів, що страждали на гострий бронхіт, було доведено, що 1,8-цинеол сприяв вірогідному зменшенню проявів кашлю протягом 4 днів ($p = 0{,}0001$) [1].

Основні компоненти хвойної олії сосни (*Pinus* spp.) – α-пінен (близько 26%), β-пінен (18%) і лімонен (17%) – чинять виражену антибактеріальну дію, а також поліпшують кровопостачання [6]. Фармакологічна дія цих ефірних олій (розрідження бронхіального секрету, посилення його виведення миготливим епітелієм, послаблення катаральних проявів у респіраторних шляхах, протизапальна дія; неспецифічна противірусна, антибактеріальна й антимікотична дія) широко використовується в терапевтичній практиці [5].

У **таблиці** відображено антибактеральну дію евкаліптової та хвойної олії щодо поширених збудників респіраторних захворювань.

Евкабал БАЛЬЗАМ можна використовувати для парових інгаляцій, лікувальних ванн і розтирань.

Парові інгаляції забезпечують безпосередній вплив ефірних олій бальзаму на слизову оболонку дихальних шляхів, бронхіальну мускулатуру і нервові рецептори. Усе це сприяє полегшенню дихання і зменшенню кашлю завдяки розрідженню бронхіального секрету, посиленню його виведення миготливим епітелієм, зменшенню бронхоспазму і запалення в респіраторних шляхах.

Парові інгаляції застосовують у дітей віком від 6 років. Для цього смужку бальзаму довжиною 3-5 см (1 чайна ложка) додають у гарячу воду. Інгаляції дітям можна проводити тільки під наглядом дорослих. Парові інгаляції з Евкабал БАЛЬЗАМОМ будуть особливо ефективною та приємною процедурою, якщо використовувати інгалятор.

Прийом ванн із додаванням бальзаму – метод, що поєднує вплив компонентів препарату на шкіру

Таблиця. Антибактеріальна дія евкаліптової та хвойної олії щодо поширених збудників респіраторних захворювань (у бактеріальній культурі) (адаптовано за [6])

Ефірна олія	*Streptococcus pyogenes*		*Streptococcus pneumoniae*		*Streptococcus mutants*		*Haemophilus influenzae*		*Haemophilus parainfluenzae*		*Moraxella catarrhalis*	
	МІК	МБК	МІК	МБК	МІК	МБК	МІК	МБК	МІК	МБК	МІК	МБК
Евкаліптова	2,82	5,64	1,41	2,81	0,70	1,41	1,41	2,81	0,70	1,41	2,81	5,64
Хвойна	1,35	2,71	0,68	1,35	1,35	2,71	1,35	2,70	0,34	0,68	0,34	0,68

Примітки: МІК – мінімальна інгібуюча концентрація (мг/мл); МБК – мінімальна бактерицидна концентрація (мг/мл).

та дихальні шляхи, подібно до парових інгаляцій, який відбувається у найбільш лагідний та безпечний спосіб завдяки його високому розведенню. До того ж, теплі ванни з ефірними оліями посилюють кровообіг у м'язах та шкірі, сприяють інтенсивному потовиділенню і виведенню бактеріальних токсинів з організму [7]. Комплексний вплив ефірних олій під час ванни сприяє зменшенню бронхоспазму, полегшує дихання, послаблює катаральні симптоми.

При розтиранні шкіри активні речовини бальзаму добре розподіляються та всмоктуються, завдяки їхнім ліпофільним властивостям. Після всмоктування вони потрапляють в кровообіг і частково виводяться через легені, а отже, потрапляють до місця безпосередньої дії. Дітям віком від 3 місяців до 2 років можна наносити Евкабал БАЛЬЗАМ лише на спину, необхідно також слідкувати, щоб препарат не потрапляв на слизові оболонки, на обличчя та в очі.

Евкабал БАЛЬЗАМ добре зарекомендував себе в педіатричній практиці, дозволений до застосування у дітей з 3 місяців, а у вигляді ванн – з народження, що свідчить про його високий профіль безпеки.

При гострих і хронічних респіраторних захворюваннях рекомендовано поєднувати лікування препаратами Евкабал СИРОП і Евкабал БАЛЬЗАМ (останній у вигляді парових інгаляцій, ванн і розтирань). Ефекти, властиві компонентам кожного з препаратів, взаємно потенціюються, що сприяє швидкому одужанню.

Евкабал саше

Як уже зазначалося, кашель – один із найчастіших симптомів, що супроводжує гострі та хронічні респіраторні захворювання. У дітей досить часто виникають проблеми з відкашлюванням. Якщо необхідно розрідити густе мокротиння, зокрема гнійне, і полегшити його виведення, рекомендовано додати до схеми лікування препарат Евкабал САШЕ, активною речовиною якого є ацетилцистеїн. Цей новий препарат серії ЕВКАБАЛ у формі порошку для приготування орального розчину випускається в двох дозуваннях: 600 мг (для дорослих і дітей віком від 14 років) і 200 мг (для дітей віком від 6 років).

Ацетилцистеїн у складі препарату Евкабал САШЕ – істинний муколітик із вираженими антиоксидантними властивостями. Муколітичний ефект полягає в розриві дисульфідних зв'язків кислих мукополісахаридів мокротиння і в гальмуванні полімеризації мукопротеїдів завдяки наявності вільної сульфгідрильної групи. Препарат впливає безпосередньо на трахеобронхіальний секрет, зменшує його в'язкість, сприяє швидкому полегшенню евакуації мокротиння з бронхів. Крім того, за рахунок активації синтезу глутатіону ацетилцистеин чинить детоксикаційний ефект. Також препарату притаманна протизапальна дія, зумовлена пригніченням утворення вільних радикалів і реактивних кисневих метаболітів [9].

Слід зазначити, що препарат добре переноситься і є безпечним, що особливо важливо для педіатричної практики. Так, у мета-аналізі результатів 34 досліджень із участю більше ніж 2000 дітей було зазначено, що побічні ефекти виникали вкрай рідко і були виражені незначно [10]. А мета-аналіз даних 6 рандомізованих контрольованих досліджень із участю майже 500 дітей показав, що ацетилцистеїн ефективно зменшує прояви кашлю і може безпечно застосовуватися навіть для лікування дітей віком від 2 років [11].

Препарат рекомендується приймати після їди, розчиненим у ½ склянки води, соку або холодного чаю. Після приготування розчину його слід випити якнайшвидше. Додаткове вживання рідини посилює муколітичний ефект препарату. Термін лікування хронічних захворювань визначає лікар залежно від характеру та перебігу захворювання. При гострих неускладнених захворюваннях Евкабал саше застосовують протягом 5-7 днів [12].

Евкабал краплі, краплі для дітей, спрей

Риніт, або нежить, є постійним супутником ГРЗ. Він проявляється такими неприємними симптомами, як закладеність носа, утруднення носового дихання, ринорея, зниження нюху, головний біль тощо. Особливо тяжко переносять риніт діти молодшого віку – через порушення носового дихання. Риніт, який не долікували, може спричинити такі ускладнення, як запалення придаткових пазух (синусит) і середнього вуха (отит).

Для симптоматичної терапії при риніті використовуються судинозвужувальні препарати для місцевого застосування: Евкабал КРАПЛІ, КРАПЛІ ДЛЯ ДІТЕЙ та СПРЕЙ. Ці засоби рекомендовані також для комплексної терапії при синуситах, алергічних ринітах і середньому отиті.

Активною діючою речовиною препаратів є ксилометазолін – симпатоміметичний агент, що діє на α-адренергічні рецептори слизової оболонки носа, сприяючи звуженню назальних кровоносних судин. Ефективність препарату доведена в багатьох дослідженнях, він тривалий час застосовується в країнах Європи [13-15]. Ксилометазолін діє місцево, зменшуючи набряк і поліпшуючи носове дихання. Ефект настає швидко, через 5-10 хвилин і триває до 12 годин.

Для дорослих і дітей віком від 12 років призначені Евкабал КРАПЛІ (містять 0,1% ксилометазоліну), їх застосовують по 2-4 краплі у кожен носовий хід до 3 разів на добу. Евкабал СПРЕЙ також містить 0,1% ксилометазоліну. Дорослим і дітям віком від 12 років слід робити по одному впорскуванню в кожен носовий хід 2-3 рази на добу. Зазвичай тривалість лікування при застосуванні Евкабал КРАПЕЛЬ або СПРЕЮ становить 3-5 днів і не повинна перевищувати 10 днів [16, 17].

Для пацієнтів віком від 2 до 12 років призначені Евкабал КРАПЛІ ДЛЯ ДІТЕЙ (0,05% ксилометазоліну); препарат слід застосовувати під наглядом дорослих: дітям 2-5 років по 1-2 краплі у кожну ніздрю, 1-2 рази на добу; дітям віком від 6-12 років – по 2-4 краплі у кожну ніздрю, 2-3 рази на добу. Тривалість лікування залежить від перебігу захворювання і не має перевищувати 7 днів поспіль [18].

Яка форма препарату краща – краплі чи спрей? Це залежить від уподобань і віку пацієнта. У дітей молодшого віку зазвичай застосовують краплі, дорослі можуть використовувати обидві форми. Наявність анатомічної піпетки в КРАПЛЯХ Евкабал забезпечує точне дозування лікарського засобу, особливо якщо є можливість залишитись вдома і дотримуватись постільного режиму. Евкабал СПРЕЄМ набагато зручніше користуватися, якщо необхідно лікуватися, не припиняючи активний спосіб життя.

Необхідно правильно застосовувати препарат. Перед цим слід очистити носові ходи від слизу. Закапувати ніс зручніше, коли пацієнт лежить на спині, трохи нахиливши голову у бік тієї ніздрі, куди вводять препарат. Після закапування бажано полежати 5-10 хвилин. Спрей при використанні слід тримати вертикально, робити впорскування на вдиху, після цього голову не відхиляти назад.

Безконтрольне й часте використання засобів від нежитю може супроводжуватися відчуттям подразнення і сухості слизової оболонки носа. Завдяки ретельно розробленому складу КРАПЛІ та СПРЕЙ Евкабал сприяють захисту слизових оболонок носа від пересушення.

Сімейство препаратів ЕВКАБАЛ – надійний і зручний захист від застуди та ГРВІ для всієї сім'ї

Препарати Евкабал СИРОП, БАЛЬЗАМ, САШЕ, КРАПЛІ, КРАПЛІ ДЛЯ ДІТЕЙ і СПРЕЙ (Esparma, Німеччина) розроблено на основі багаторічних традицій та інноваційних технологій. Вони виробляються згідно з європейськими стандартами якості (Good Manufacturing Practice – належна виробнича практика) і мають високий профіль безпеки. Препарати доступні за ціною, тож лікування ними може дозволити собі сім'я з будь-яким достатком.

Застосування засобів серії ЕВКАБАЛ дозволяє реалізувати комплексний підхід до раціональної терапії гострих і хронічних респіраторних захворювань у дітей. Німецька якість забезпечує ефективне лікування та швидке одужання без ускладнень, що особливо важливо, коли йдеться про здоров'я маленьких пацієнтів. Препарати сімейства ЕВКАБАЛ у сімейній аптечці допоможуть вашій родині зустріти сезон застуд у всеозброєнні і насолоджуватися періодом золотої осені без загрози для здоров'я!

Список літератури

1. Орлова Е.С. ацетилцистеин в терапии кашля у детей: сочетание эффективности и безопасности. Практика педиатра. – 2013, декабрь. – С. 34-36.

2. Ю.В. Марушко, Т.В. Гищак, О.В. Лисовець та ін. Протикашльова та відхаркувальна терапія при гострих респіраторних захворюваннях у дітей. Sovremennaya pediatriya. – 2015. – 6 (70): 51-55. doi10.15574/SP.2015.70.51.

3. Yang M. So T.-Y. Revisiting the Safety of Over-the-Counter Cough and Cold Medications in the Pediatric Population. Clinical Pediatrics 2014, Vol. 53(4) 326-330.

4. Carrillo-Ocampo D., Bazaldúa-Gómez S., Bonilla-Barbosa J.R. et al. Anti-inflammatory activity of iridoids and verbascoside isolated from castilleja tenuiflora. Molecules 2013, 18, 12109-12118; doi:10.3390/molecules181012109.

5. Інструкція для медичного застосування препарату Евкабал сироп.

6. Ács K., Balázs V.L., Kocsis B. et al. Antibacterial activity evaluation of selected essential oils in liquid and vapor phase on respiratory tract pathogens. BMC Complementary and Alternative Medicine. 2018; 18: 227. https://doi.org/10.1186/s12906-018-2291-9.

7. Інструкція для медичного застосування препарату Евкабал бальзам.

8. Sadlon A.E., Lamson D.W. Immune-modifying and antimicrobial effects of Eucalyptus oil and simple inhalation devices. Altern Med Rev. 2010 Apr;15(1):33-47.

9. Fischer J., Dethlefsen U. Efficacy of cineole in patients suffering from acute bronchitis: a placebo-controlled double-blind trial. Cough. 2013 Nov 21; 9 (1): 25. doi: 10.1186/1745-9974-9-25.

10. Smith S.M., Schroeder K., Fahey T. Over-thecounter (OTC) medications for acute cough in children and adults in ambulatory settings. Cochrane Database Syst. Rev., 2012, Aug 15; 8: CD001831. doi: 10.1002/14651858.CD001831.pub4.

11. Chalumeau M., Duijvestijn Y.C. Acetylcysteine and carbocysteine for acute upper and lower respiratory tract infections in paediatric patients without chronic broncho-pulmonary disease. Cochrane Database Syst Rev. 2013 May 31;(5):CD003124. doi: 10.1002/14651858.CD003124.pub4.

12. Інструкція для медичного застосування препарату Евкабал саше.

13. Hamilton L.H. Effect of xylometazoline nasal spray on nasal conductance in subjects with coryza. J Otolaryngol. 1981; 10 (2): 109-116.

14. Williams R.G., Eccles R. Nasal airflow asymmetry and the effects of a topical nasal decongestant. Rhinology. 1992; 30 (4): 277-282.

15. Graf C., Bernkop-Schnürch A., Egyed A. et al. Development of a nasal spray containing xylometazoline hydrochloride and iota-carrageenan for the symptomatic relief of nasal congestion caused by rhinitis and sinusitis. Int J Gen Med. 2018 Jul 4; 11: 275-283. doi: 10.2147/IJGM.S167123.

16. Інструкція для медичного застосування препарату Евкабал краплі.

17. Інструкція для медичного застосування препарату Евкабал спрей.

18. Інструкція для медичного застосування препарату Евкабал краплі для дітей.

Ⓟ